

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

09 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență :

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Boico Victor, Cobzac Elena

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpatului Graur Constantin, de către avocatul Negru Olesea în numele inculpatului Malițov Semion, de către avocatul Bordian Radion în numele inculpatului Calancea Grigore și de către inculpații Ciubotaru Dumitru, Ciubotaru Ianuș, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 30 iunie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, în cauza penală privindu-i pe

Graur Constantin XXXX, născut la xxx, originar și domiciliat în mun. xxx, s. xxx, str. xxxx;

Ciubotaru Ianuș XXXX, născut la xxxx, originar și domiciliat în mun. xx, str. xxxx, str-la xxx;

Ciubotaru Dumitru XXXXX, născut la xxxxx, originar și domiciliat în mun. xxx, str. xxxx, str-la xxxx;

Calancea Grigore XXXXX, născut la xxxxx, originar din r-nul xxxx, s. xxxx și domiciliat în mun. xxx, s. xxxx, str. xxxxx, xxxx;

Malițov Semion XXXX, născut la xxxxx, originar din r-nul xxxx, s. xxxxx și domiciliat în mun. xxxx, s. xxxxx, str. xxxx, ap. xx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 16.05.2012 – 30.06.2016 (prima instanță);
2. 09.01.2017 – 15.01.2019 (instanța de apel);
3. 29.03.2019 – 09.07.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 30 iunie 2016;
 - Ciubotaru Ianuș a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 186 alin. (5) Cod penal, la 7 ani închisoare;
- art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, la 8 ani închisoare;

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, lui Ciubotaru Ianuș, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 8 ani 3 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

- Graur Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, la 2 ani închisoare;
- art. 186 alin. (5) Cod penal, la 7 ani închisoare;
- art. 187 alin. (2) lit. b), c), f) Cod penal, la 5 ani închisoare fără amendă;
- art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, la 8 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, lui Graur Constantin, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 8 ani 6 luni închisoare, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

- Calancea Grigore a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la 5 ani închisoare fără amendă;
- art. 188 alin. (2) lit. b), c), f) Cod penal, la 8 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, lui Calancea Grigore, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 8 ani 3 luni închisoare, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

- Ciubotaru Dumitru și Malițov Semion, au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 323 alin. (1) Cod penal, și în temeiul art. 323 alin. (2) Cod penal au fost liberați de răspundere penală și încetat procesul penal în privința acestora.

De asemenea, s-a dispus încasarea:

- din contul lui Ciubotaru Ianuș, Ciubotaru Dumitru, Cioinac Dumitru, Graur Constantin, Malițov Semion, în mod solidar, în beneficiul lui S.A. „Pietriș” - 816381 lei;

- din contul lui Calancea Grigore, Graur Constantin, în mod solidar, în beneficiul lui Rojalovschi D. - 3300 lei;

- din contul lui Ciubotaru Ianuș, Calancea Grigore, Graur Constantin, în mod solidar, în beneficiul lui Ripac V. - 3300 lei;

- din contul lui Calancea Grigore, Graur Constantin, în mod solidar, în beneficiul lui Covîțev A. - 5000 lei;

- din contul lui Calancea Grigore, Graur Constantin, în mod solidar, în beneficiul lui Platon A. - 2350 lei;

- din contul lui Graur Constantin, Cioinac Dumitru, în mod solidar, în beneficiul lui Șchendra I. - 1297 lei, 44 bani.

Totodată, a fost soluționată soarta corpurilor delictive.

- De asemenea, prin aceeași sentință Cioinac Dumitru și Slanina Ion au fost condamnați, în privința cărora hotărârile judecătorești în prezent nu se contestă cu recurs ordinar.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Graur Constantin și Cioinac Dumitru în perioada de timp de la 06.02.2011 până la 16.03.2011, acționând prin înțelegere prealabilă și de comun acord, repartizând în prealabil rolurile la săvârșirea infracțiunii, pe ascuns au sustras 280 metri de cablu electric, care era montat pe 6 piloni din apropierea casei de locuit amplasate pe str. xxx, x, s. xxx, mun. xxxx, ce aparține lui Țăruș L., cu care au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând părții vătămate Țăruș L. o daună considerabilă în mărime de 1820 lei.

1.1.2. Tot Graur Constantin și Cioinac Dumitru, la 14.09.2011, în perioada de timp între orele 09:30-12:00, acționând prin înțelegere prealabilă și de comun acord, repartizând rolurile la comiterea infracțiunii, au pătruns pe teritoriul construcției adiacente casei de locuit nr. xx din cadrul Î.P. „Fântânilor” din s. xxx, mun. xxxxx, care aparține lui Șchendra I., de unde pe ascuns au sustras două lopeți la prețul de 400 lei, un furtun cu lungimea de 25 metri la prețul de 380 lei, un prelungitor la prețul de 300 lei, trei răngi metalice cu lungimea de 6 m la prețul de 217,44 lei, bunuri materiale cu care au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând astfel părții vătămate Șchendra I. o daună în proporții considerabile în sumă totală de 1297,44 lei.

1.1.3. Tot Graur Constantin și Cioinac Dumitru, acționând prin înțelegere prealabilă și de comun acord, repartizând în prealabil rolurile în comiterea infracțiunii, în perioada de timp de la 21.11.2011, ora 18:00, până la 22.11.2011, ora 08:30, au pătruns pe teritoriul lotului nr. xxx din cadrul Î.P. „Fântânilor”, din s. xxx, mun. xxx, ce aparține lui Chirmicci S., apoi prin deteriorarea lacătelor, au pătruns în garajele amplasate pe lotul indicat, de unde pe ascuns au sustras un mecanism de cosit iarba la prețul de 2000 lei, un burghiu unghiular la prețul de 400 lei, o damigeană cu 10 litri de benzină la prețul de 160 lei, un ferăstrău electric de model „Bosch” la prețul de 400 lei, un prelungitor electric la prețul de 100 lei, după care cu bunurile sustrate au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând părții vătămate Chirmicci S. daună în proporții considerabile în sumă totală de 3060 lei.

1.1.4. Tot Graur Constantin și Cioinac Dumitru, acționând prin înțelegere prealabilă și de comun acord, repartizând în prealabil rolurile în comiterea infracțiunii, în perioada de timp 17.11.2011 - 18.11.2011, au pătruns pe teritoriul lotului nr. xx din cadrul Î.P. „xxx” din s. xxxx, mun. xxxx, ce aparține lui Alexandrov B., apoi, prin deteriorarea lacătului de la ușă, au pătruns în vila amplasată pe terenul indicat, de unde pe ascuns au sustras un butoi din inox la prețul de 1200 lei, un vas din inox la prețul de 300 lei, o cratiță din inox la prețul de 400 lei, un aparat de sudat model TCI3-201 la prețul de 2000 lei, un burghiu

electric la prețul de 100 lei, un burghiu unghiular la prețul de 600 lei, un acumulator la prețul de 1000 lei, un clește la prețul de 30 lei, un ciocan la prețul de 100 lei, cu care au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând părții vătămate Alexandrov B. o daună considerabilă în sumă totală de 5730 lei.

1.1.5. Tot Graur Constantin și Cioinac Dumitru, împreună cu o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunsă, acționând prin înțelegere prealabilă și de comun acord, repartizând în prealabil rolurile la comiterea infracțiunii, la 30.11.2011, aproximativ ora 20:15, prin acces liber au pătruns în ograda casei de locuit amplasate pe str. xxx, x, s. xxxx, mun. xxx, ce aparține lui Rapcea R., iar apoi prin deteriorarea lacătului de la ușă au pătruns în garajul casei indicate, de unde au sustras pe ascuns un burghiu unghiular la prețul de 700 lei, două bidoane din aluminiu la prețul de 200 lei, cu care au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând părții vătămate Rapcea R. o daună în proporții considerabile în suma totală de 900 lei.

1.1.6. Calancea Grigore, Graur Constantin, Slănină Ion, la 01.01.2012, aproximativ la ora 03:30, aflându-se pe str. Coca, 26A, mun. Chișinău, împreună cu altă persoană neidentificată de organul de urmărire penală, acționând prin înțelegere prealabilă și de comun acord în scopul acaparării bunurilor altei persoane, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor întreprinse și dorind survenirea acestor urmări, acționând în vederea realizării scopului infracțional, au atacat partea vătămată Covîțev A., aplicând lui multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 214/D din 26.01.2012, vătămare ușoară a integrității corporale, după care au sustras de la dânsul telefonul mobil de model „Samsung Galaxy Ace S5830” la prețul de 4970 lei, un portmoneu din piele în care se aflau un card bancar și bani în numerar în sumă de 30 lei, apoi cu bunurile sustrase au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând părții vătămate Covîțev A. daună în proporții considerabile în sumă totală de 5000 lei.

1.1.7. Calancea Grigore și Graur Constantin, la 03.01.2012, aproximativ ora 00:40, aflându-se pe str. I. Radu, 27, mun. Chișinău, împreună cu o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunsă, acționând prin înțelegere prealabilă și de comun acord în scopul acaparării bunurilor altei persoane, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor întreprinse și dorind survenirea acestor urmări, acționând în vederea realizării scopului infracțional, au atacat partea vătămată Rojalovschi D., aplicându-i multiple lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 107 din 05.01.2012 vătămări corporale ușoare ale integrității corporale, după care au sustras de la dânsul telefonul de model „Sony Ericsson” cu cartela SIM nr. 069355531 la prețul de 1000 lei, telefonul mobil de model „Nokia” cu cartela SIM nr. 079688999 la prețul de 1000 lei, un portmoneu din piele la prețul de 300 lei, în

care se afla un card bancar și bani în numerar în sumă de 460 lei, un lăntișor din argint cu masa de 4 g la prețul de 500 lei, o cruciuliță din aluminiu la prețul de 40 lei, apoi cu bunurile sustrase au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând părții vătămate Rojalovschi D. daună în proporții considerabile în sumă totală de 3300 lei.

1.1.8. Ciubotaru Ianuș., Calancea Grigore, Graur Constantin și Slănină Ion, la 09.01.2012, aproximativ ora 00:30 - 00:40, aflându-se în apropierea blocului locativ amplasat pe str. I. Neculce, 10, mun. Chișinău, împreună cu o persoană în privința cauza penală a fost disjunsă, acționând prin înțelegere prealabilă și de comun acord în scopul acaparării bunurilor altei persoane, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor întreprinse și dorind survenirea acestor urmări, acționând în vederea realizării scopului infracțional, au atacat partea vătămată Ripac V., aplicându-i multiple lovituri cu pumnii peste cap, cauzându-i vătămări ale integrității corporale, după care au sustras de la dânsul telefonul mobil de model „LG KS-910” cu cartela SIM nr. 069149741 la prețul de 2863 lei, portmoneul din piele de culoare cafenie în care se aflau carduri bancare și carduri de reducere, 10 dolari SUA și 21 Euro în numerar, conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a RM la acel moment echivalentul a 119 lei și 318 lei corespunzător, trei cartele de reîncărcare „Pre Pay” după care cu bunurile sustrase au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând părții vătămate Ripac V. daune în proporții considerabile în sumă totală de 3300 lei.

1.1.9. Calancea Grigore, Graur Constantin și Slănină Ion la 30.12.2012, aproximativ la ora 23:30, aflându-se pe str. I. Creangă, mun. Chișinău, în apropierea parcului „Dendrariu”, împreună cu o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunsă, acționând prin înțelegere prealabilă și de comun acord în scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor întreprinse și dorind survenirea acestor urmări, acționând în vederea realizării scopului infracțional, s-au apropiat de Platon A., căruia i-au aplicat câte o lovitură cu pumnul peste cap și cu piciorul peste spate, după care în mod deschis au sustras de la dânsul telefonul mobil de model „Nokia N82” la prețul de 1700 lei, telefonul mobil de model „LG Unite” la prețul de 300 lei, bani în numerar în sumă de 350 lei, apoi cu bunurile sustrase au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând părții vătămate Platon A. daună în proporții considerabile în sumă totală de 2350 lei.

1.1.10. Ciubotaru Ianuș și Cioinac Dumitru, la 28.05.2013, în perioada de timp dintre orele 10:00 - 16:00, acționând prin înțelegere prealabilă și de comun acord, în scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, împreună cu o persoană în privința căreia cauza a fost disjunsă, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor întreprinse și dorind survenirea acestor consecințe, prin acces liber au pătruns pe teritoriul carierei de piatră amplasată pe str. Feroviarilor

4, or. Vatra, mun. Chișinău, de unde pe ascuns au sustras de la un excavator de model „ĂKG-5A”, anul producerii 1991, și de la un excavator de model „ĂKG-5A”, anul producerii 1984, polii principali și auxiliari în complet cu bobine din cupru de diferite dimensiuni de la 8 generatoare, cu greutatea totală de 160 kg, și prețul de 1249,24 lei pentru 1 kg, cauzând S.A. „Pietriș” daună în sumă totală de 199878,40 lei, după care au transportat bunurile sustrate la punctul de colectare a metalului de pe str. Petricani, 88/1, mun. Chișinău, unde au primit pentru cupru suma de 8450 lei.

1.1.11. Ciubotaru Dumitru și Malițov Semion, la 28.05.2013, în perioada de timp între orele 10:00 - 16:00, acționând de comun acord cu Ciubotaru Ianuș, Cioinac Dumitru și o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunsă, cunoscând că persoanele nominalizate, pe ascuns au sustras de pe teritoriul carierei de piatră amplasate pe str. Feroviarilor, 4, or. Vatra, mun. Chișinău, de la excavatoarele de model „ĂKG-5A” anul producerii 1984 și 1991 polii principali și auxiliari cu bobine de cupru de diferite dimensiuni de la 8 generatoare, cu greutatea totală de 160 kg, au contribuit la săvârșirea infracțiunii, încărcând bunurile sustrate în automobilul de model „VAZ 21013” cu nr/în BL AH 521, care aparține lui Malițov S., și transportându-le la punctul de colectare a metalului amplasat pe str. Petricani, 88/1, mun. Chișinău, unde pentru cuprul sustras le-a fost achitată suma de 8450 lei.

1.1.12. Ciubotaru Ianuș, Cioinac Dumitru și Graur Constantin, la 30.05.2013, în perioada de timp între orele 10:00 - 17:00, acționând prin înțelegere prealabilă și de comun acord, în scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, împreună cu o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunsă, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor întreprinse și dorind survenirea acestor consecințe, prin acces liber au pătruns pe teritoriul carierei de piatră amplasată pe str. Feroviarilor 4, or. Vatra, mun. Chișinău, de unde pe ascuns au sustras de la un excavator de model „ĂKG-5A”, anul producerii 1984, și de la un excavator de model „ĂKG-5A”, anul producerii 1991, polii principali și auxiliari în complet cu bobine de cupru de diferite dimensiuni de la 8 generatoare, cu greutatea totală de 261 kg, la prețul de 1249,24 lei pentru 1 kg, în sumă totală de 326051,64 lei, după care cu bunurile sustrate au părăsit locul infracțiunii.

- Prima instanță a încadrat acțiunile inculpaților:

- Graur Constantin și Cioinac Dumitru pe episoadele din 06.02.2011-16.03.2011 (partea vătămată Țăruș L.), 14.09.2011 (partea vătămată Șchendra I.), 21.11.2011-22.11.2011 (partea vătămată Chirmicci S.), 17.11.2011-18.11.2011 (partea vătămată Alexandrov B.), 30.11.2011 (partea vătămată Rapcea R.), în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, în alt loc pentru depozitare și în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile;

- Calancea Grigore, Graur Constantin, Slanina Ion pe episodul din 01.01.2012 (partea vătămată Covîțev A.), în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, tâlhărie, adică atacul săvârșit asupra unei persoane, în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile;

- Calancea Grigore, Graur Constantin pe episodul din 03.01.2012 (partea vătămată Rojalovschi D.), în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, tâlhărie, adică atacul săvârșit asupra unei persoane, în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile;

- Ciubotaru Ianuș, Calancea Grigore, Graur Constantin, Slanina Ion pe episodul din 09.01.2012 (partea vătămată Ripac V.), în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, tâlhărie, adică atacul săvârșit asupra unei persoane, în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile;

- Calancea Grigore, Graur Constantin și Slanina Ion pe episodul din 30.12.2012 (partea vătămată Platon A.), în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, săvârșită de mai multe persoane;

- Ciubotaru Ianuș, Cioinac Dumitru pe episodul din 28.05.2013 (partea vătămată S.A. „Pietriș”) în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari;

- Ciubotaru Dumitru, Malițov Semion pe episodul din 28.05.2013 (partea vătămată S.A. „Pietriș”), în baza art. 323 alin. (1) Cod penal, favorizarea dinainte nepromisă a comiterii unei infracțiuni grave;

- Ciubotaru Ianuș, Cioinac Dumitru, Graur Constantin pe episodul din 30.05.2013 (partea vătămată S.A. „Pietriș”), în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

2.1. Inculpatul Ciubotaru Ianuș, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (5), 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal.

În argumentarea apelului, apelantul invocă că:

- sentința de condamnare este neîntemeiată, or instanța a dat o apreciere necorespunzătoare circumstanțelor cauzei;

- nu și-a recunoscut vinovăția pentru nici o infracțiune imputată acestuia, nici la momentul urmăririi penale, nici în instanța de judecată, deoarece acesta este nevinovat;

- ce ține de învinuirea adusă lui Ciubotaru Ianuș în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal, partea acuzării pune la baza învinuirii în exclusivitate declarațiile părții vătămate Ripac V., în care sunt divergente;

- sentința pe episodul dat nu este bazată absolut pe nici o probă pertinentă, concludentă și utilă care ar demonstra vinovăția săvârșirii infracțiunii respective de către inculpat;

- în partea învinuirii aduse inculpatului Ciubotaru Ianuș în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5), partea acuzării își susține poziția pe declarațiile unor martori a căror declarații nu pot fi puse în exclusivitate la baza învinuirii, întrucât martorii menționați au un interes direct în a-și revendica bunurile sustrate indiferent de cine va fi găsit, în plus, instanța nu a luat în considerare declarațiile importante ale altor persoane care sunt contrare afirmațiilor paznicilor de la S.A. „Pietriș”, după cum urmează: martorul Țîbîrna I.; Ruschii V., Bușu A.;

- din declarațiile date de martorii Țîbîrna I., Ruschii V. și Bușu A. nici unul nu a putut declara cu certitudine că l-ar fi văzut pe Ciubotaru Ianuș la locul săvârșirii infracțiunii. Din cele declarate de martori, ei nu au văzut decât două persoane care doar încercau să intre pe teritoriul carierei, unul înalt și unul scund, și aceste constatări au fost făcute de la o distanță de 60-100 m. Chiar și așa, inculpatul Ciubotaru Ianuș nu s-ar încadra nici într-una din caracteristicile date;

- instanța nu a ținut cont de declarațiile martorului Bulgaru V., declarațiile cheie care au fost ignorate de instanță sunt cele date de către inculpatul Malițov S.;

- prima instanță a ignorat în totalitate prevederile legale și a emis o sentință nebazată pe probe, limitând-se la o simplă interpretare a declarațiilor martorilor care au fost audiați în prima instanță, neindicând care anume declarații demonstrează vinovăția lui Ciubotaru Ianuș în comiterea faptelor incriminate.

2.2. Inculpatul Ciubotaru Dumitru, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 323 Cod penal.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- nu este vinovat în comiterea infracțiunii incriminate;

- instanța nu a ținut cont de declarațiile lui Malițov Semion și contrar învinuirii aduse, acesta nu a încărcat metal în mașina lui Malițov Semion;

- din declarațiile lui Ciubotaru Dumitru și Malițov Semion se constată că Ciubotaru Dumitru nu a cunoscut faptul că metalul vândut de Cioinac Dumitru era

furat. Din împrejurările date se înțelege că Ciubotaru Dumitru nu a dorit decât să-l ajute pe Cioinac Dumitru să descarce metalul pentru ca ulterior din banii primiți i-a întors 400 lei inculpatului Ciubotaru Dumitru;

- concluziile acuzării se întemeiază doar pe presupuneri;

- din declarațiile inculpatului Malițov Semion și declarațiile inculpatului Ciubotaru Dumitru se adeverește că ultimul nu cunoștea despre faptul că acesta îl ajută pe Cioinac Dumitru să vândă metalul furat, despre a cărui furt nu-i era cunoscut nici pe aproape, prin urmare Ciubotaru Dumitru nu poate fi tras la răspundere pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 323 Cod penal;

- sentința primei instanțe nu este bazată pe nici o probă pertinentă, concludentă și utilă care ar demonstra vinovăția lui Ciubotaru Dumitru.

2.3. Avocatul Olari Svetlana în numele inculpatului Calancea Grigore, prin care a solicitat repunerea în termen a apelului, casarea totală a sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri legale și întemeiate în privința lui Calancea Grigore.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- sentința de condamnare este ilegală, neîntemeiată și nemotivată;

- examinarea cauzei penale a avut loc în lipsa inculpaților. Astfel, de către prima instanță, în cadrul cercetării judecătorești, urmau a fi aplicate normele procedurale ce se referă expres la astfel de situații: cum ar fi prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură penală;

- despre ședința de judecată privind pronunțarea sentinței de condamnare la 30 iunie 2016, nu am fost informați, au făcut cunoștință la 18 august 2016;

- la baza sentinței contestate au fost puse declarațiile părților vătămate Covîțev A., partea vătămată Rojalovschii D., partea vătămată Ripac V., partea vătămată Platon A. din cadrul urmăririi penale, declarațiile din cadrul urmăririi penale a martorilor Andronic C. și Bădiță I.;

- din materialele cauzei, și anume procesele-verbale de audiere a părților vătămate Ripac V., fiindu-i prezentate mai multe fotografii pentru recunoașterea persoanelor ce l-au atacat, nu a indicat la Calancea Grigore, ci la Slanina Ion și Graur Constantin. În continuare, partea vătămată Covîțev A., la fel fiind audiat în cadrul urmăririi penale cât și în instanța de judecată nu a indicat la Calancea Grigore, ca fiind persoana care l-a atacat;

- partea vătămată Rojalovschii D., fiind audiat în ședința de judecată a declarat că persoanele care l-au atacat nu se află în sala de judecată;

- potrivit declarațiilor martorilor Andronic C. și Bădiță I. s-a confirmat faptul că îl cunosc pe Calancea Grigore și împreună au sărbătorit Anul Nou. Referitor la circumstanțele indicate în sentință nu au relatat nimic;

- Calancea Grigore a recunoscut vina parțial pe episodul din 15.12.2011, în rest în privința episoadelor de învinuire a lui Calancea Grigore, suport probatoriu

nu a fost prezentat și consideră că instanța de apel trebuie să dea o apreciere critică probelor la care se face referire în sentința de condamnare;

- prima instanță a aplicat o pedeapsă prea aspră în coraport cu fapta săvârșită, or inculpatul a recunoscut parțial vinovăția sa, anterior nu este judecat, a cotribuit activ la descoperirea infracțiunii săvârșite, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, în privința acestuia fiind posibilă aplicarea unei pedepse non-privative de libertate.

2.4. Avocatul Pocaznoi Rodica în numele inculpatului Graur Constantin, prin care a solicitat repunerea în termen a apelului, casarea sentinței în privința lui Graur Constantin, cu adoptarea unei sentințe de încetare a procesului penal pe învinuirea lui Graur Constantin pe episoadelor în care a încheiat acord de împăcare cu părțile vătămate Chirmicci S. și Rapcea R., iar pe celelalte capete de acuzare, să fie rejudecată cauza și adoptată o nouă hotărâre legală și întemeiată, totodată să fie respinsă acțiunea civilă înaintată de S.A. „Pietriș” ca neîntemeiată.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- examinarea cauzei penale a avut loc în lipsa inculpaților. Astfel, de către prima instanță, în cadrul cercetării judecătorești, urmau a fi aplicate normele procedurale ce se referă expres la astfel de situații: cum ar fi prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură penală, conform cărora pe parcursul cercetării judecătorești, când cauza se judecă în lipsa inculpatului, trebuia se dea citire declarațiilor inculpatului depuse în cursul urmăririi penale, însă cu regret un astfel de lucru nu a avut loc;

- pe parcursul examinării cauzei penale între părțile vătămate Chirmicci S., Rapcea R. și inculpatul Graur Constantin a fost încheiat acord de împăcare, respectiv de către aceștia, precum și avocatul inculpatului, au fost depuse cereri de încetare a procesului, însă acestea au fost lăsate fără examinare de către prima instanță;

- pe episodul din 30.05.2013, de sustragere a bunurilor împreună cu alți inculpați de la partea vătămată S.A. „Pietriș”, la data respectivă Graur Constantin se afla în s. Varnița la prietena sa, unde s-a aflat până la 04.06.2013. Nici unul din martorii audiați nu a indicat că anume Graur Constantin a săvârșit infracțiunea, fără a fi administrate probe care ar confirma vinovăția lui Graur Constantin pe acest episod;

- conform declarațiilor date pe parcursul cercetării judecătorești, martorii Țîbîrnă I, Ruschii V., Bușu A., aceștia s-au referit doar la episoadele din 05.06.2013, care nu îi sunt incriminate inculpatului Graur Constantin;

- la pronunțarea sentinței de condamnare, instanța de judecată, cercetând toate probele anexate la materialele cauzei trebuia să constate că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, or divergențele care există urmau să fie interpretate în favoarea inculpatului;

- sentința de condamnare în privința inculpatului Graur Constantin este una prea aspră, instanța nu a ținut cont de faptul că acesta a recunoscut parțial vinovăția, antecedente penale nu are, a contribuit activ la descoperirea infracțiunilor, etc, astfel în privința acestuia este posibil a fi aplicată o pedeapsă non-privată de libertate.

2.5. Avocatul Negru Olesea în numele inculpatului Malițov Semion, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Malițov Semion să fie achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 42, 186 alin. (5) Cod penal, cu respingerea acțiunii civile depuse de S.A. „Pietriș” în partea dispunerii încasării solidare a prejudiciului din contul lui Malițov Semion, invocând în cererea de apel că Malițov Semion nu este vinovat în comiterea infracțiunii incriminate.

2.6. Avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpaților Graur Constantin și Ciubotaru Ianuș, solicitând casarea sentinței primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care:

- să fie încetat procesul penal în privința lui Graur Constantin pe învinuirea în baza art. 186 alin. (2) Cod penal, pe episoadele cu părțile vătămate Chirmicci S. Rapcea R., din motivul împăcării părților în temeiul art. 109 Cod penal;

- să fie recalificată fapta imputată lui Graur Constantin și Ciubotaru Ianuș, pe episodul privind sustragerea bunurilor de la S.A. „Pietriș”, din art. 186 alin. (5) în baza art. 186 alin. (2) Cod penal, și încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală;

- să fie recalificată fapta imputată lui Graur Constantin și Ciubotaru Ianuș pe episoadele sutragerii bunurilor de la părțile vătămate Covîțev A., Rojalovschi D. și Ripac V. din art. 188 alin. (2) Cod penal în baza art. 187 alin. (2) Cod penal;

- să fie dispusă suspendarea executării pedepsei penale aplicare lui Graur Constantin și Ciubotaru Ianuș în temeiul art. 90 Cod penal;

- să fie respinsă acțiunea civilă înaintată de S.A. „Pietriș” ca neîntemeiată.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- conform (vol. VIII, f.d. 86-87), sunt prezente cererile din 12.06.2012 de încetare a procesului penal, încheiate între Graur Constantin și respectiv părțile vătămate Chirmicci S. și Rapcea R., iar în (vol. X, f.d. 29), este cererea de încetare a procesului penal înaintată de Rapcea R., prin care partea vătămată din nou insistă asupra împăcării cu Graur Constantin;

- la data adoptării sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 30 iunie 2016, nu intrase în vigoare Legea nr. 130 din 09.06.2016 pentru completarea articolului 109 Cod penal, ea producând efecte abia de la momentul publicării care fusese la 15.07.2016, fapt ce determină că Graur Constantin se bucură de dreptul de a se împăca cu părțile vătămate cu dispunerea încetării procesului penal;

- ce ține de recalificarea faptei infracționale imputate lui Graur Constantin și Ciubotaru Ianuș privind sustragerea de la S.A. „Pietriș” a bunurilor, și anume din prevederile art. 186 alin. (5) Cod penal, în prevederile art. 186 alin. (2) Cod penal, cu dispunerea încetării procesului penal pe motivul expirării termenului de prescripție, se reține că la ședința din 06.11.2018, a fost admis demersul avocatului Ropot Veaceslav privind obligarea reprezentanților S.A. „Pietriș” să prezinte acte confirmative (privind proprietatea asupra acestora, revizia tehnică, acte privind înregistrarea acestora la organele competente, pașapoartele tehnice ale acestora) în privința excavatoarelor de model „ЭКТ- 5А” din componența cărora s-a pretins că au fost sustrate bobine din cupru, însă la următoarea ședință din 04.12.2018 din instanța de apel, reprezentatul S.A. „Pietriș” nu a prezentat nimic din cele solicitate de instanță;

- în condițiile în care S.A. „Pietriș” nu dispune de actele în cauză, aceasta nu este în drept în genere să solicite despăgubiri, or acuzarea presupune că persoana juridică ar fi deținătoarea acestor bunuri;

- în condițiile în care partea civilă/partea vătămată S.A. „Pietriș” nu poate proba în nici una din instanțe, că prejudiciul i-a fost provocat anume ei și anume în cuantum de 816381 lei, neavând un raport de expertiză merceologică în acest sens și nici dovada deținerii în proprietate a acestor bunuri, urmează ca valoarea prejudiciului să se rezume la sumele invocate în materialele cauzei penale în care se indică că au fost încasate în rezultatul vinderii bobinelor de cupru la fier uzat, adică la suma de 26000 lei (conform cererii lui Donciu Vasile de la (f.d. 17, vol. VII);

- ce ține de recalificarea faptelor infracționale imputate lui Ciubotaru Ianuș și Graur Constantin din art. 188 alin. (2) Cod penal în art. 187 alin. (2) Cod penal, pe episoadele cu părțile vătămate Covîțev A., Rojalovschi D., Ripac V., anume în rezultatul acțiunilor inculpaților s-a constatat prin sentința primei instanțe că celor trei părți vătămate le-au fost cauzate leziuni corporale, prin ce se determină că calificarea dată faptelor infracționale de către acuzare este din start greșită, deoarece contravine practicii judiciare și recomandărilor C.S.J, care indică că în cazul când în rezultatul acțiunilor făptuitorului, care în scopul acaparării bunurilor, a aplicat violență fizică urmată de cauzare vătămarilor corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată ori de lungă durată, asemenea violență nu se consideră periculoasă pentru viață ori sănătate, astfel, acțiunile urmează a fi calificate ca jaf (cauza Gladun D. și Silivestru O., decizia CSJ din 24.12.2013, dosar nr. 1ra-968/2013).

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de inculpatul Ciubotaru Ianuș, de avocatul Olari Svetlana în numele inculpatului Calancea Grigore, de avocatul Pocaznoi Rodica în numele inculpatului Graur Constantin, apelul

avocatului Ropot Veaceslav în numele inculpaților Graur Constantin și Ciubotaru Ianuș, și admis apelul declarat de avocatul Negru Olesea în numele inculpatului Malițov Semion, casată parțial sentința în partea condamnării inculpatului Malițov Semion, pronunțând o nouă hotărâre în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Malițov Semion, pe învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 186 alin. (5) Cod penal, în legătură cu decesul inculpatului, în rest sentința a fost menținută.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit corect situația de fapt și vinovăția inculpaților, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Astfel, instanța de apel a notat că aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la prezenta cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, instanța de apel a notat că inculpații Graur Constantin, Cioinac Dumitru, Calancea Grigore și Ciubotaru Ianuș, în cadrul ședinței primei instanțe, încălcând măsura preventivă aplicată au părăsit domiciliul, fiind anunțați în căutare, s-au ascuns de la prezentarea în prima instanță și în instanța de apel, iar judecarea cauzei a avut loc în lipsa lor în conformitate cu prevederile art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a indicat că vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate se confirmă prin următoarele probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi:

- declarațiile părților vătămate Ripac V., Platon A., Covîțev A., Rojalovschi D., Chirmicci S., Șchendra I., reprezentantului părții vătămate S.A. „Pietriș” Triboi N., a martorilor Țîbîrnă I., Ruschii V., Bușu A., Rusu I., Bulgaru V., Andronic C., Bădiță I., Donciu V., Bulmaga M., Durleștean O.;

De asemenea, instanța de apel a notat că vinovăția inculpaților se confirmă și prin probele scrise descrise în decizia sa (f.d. 181-183, vol. XII).

În continuare, instanța de apel a menționat că prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpaților Cioinac Dumitru, Graur Constantin, Ciubotaru Ianuș, Calancea Grigore, Ciubotaru Dumitru, Malițov Semion, în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

Totodată, instanța de apel a specificat cu referire la argumentele invocate în apelurile declarate, că acestea sunt nefondate, fiind combătute de probele anexate

și circumstanțele stabilite în cadrul cercetării judecătorești în prima instanță și verificate în cadrul procedurii de examinare a apelului.

În acest sens, instanța de apel a relatat că verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate a conchis că solicitarea părții apărării privind achitarea inculpaților Graur Constantin, Ciubotaru Ianuș, Calancea Grigore, Ciubotaru Dumitru, Malițov Semion, este neîntemeiată, instanța de apel argumentând că prima instanță corect a constatat ca dovedită pe deplin vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate, iar la materialele cauzei penale au fost administrate suficiente probe pertinente și concludente prin care se atestă vinovăția acestora în săvârșirea infracțiunilor incriminate și că faptele inculpaților întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate.

Mai mult, instanța de apel a apreciat critic poziția inculpaților Ciubotaru Ianuș, Graur Constantin, Calancea Grigore, Ciubotaru Dumitru și Malițov Semion, de nerecunoaștere a vinovăției și declarațiile acestora, date în cadrul urmăririi penale, ca fiind neveridice și date cu scopul evitării răspunderii penale, menționând că acestea se contrazic prin întregul sistem de probe cercetate în prima instanță, care combat în întregime versiunea inculpatului, și anume declarațiile părților vătămate a martorilor audiați și a probelor materiale.

La fel, instanța de apel a apreciat critic argumentele din apelul inculpatului Ciubotaru precum că, *„în partea învinuirii aduse inculpatului Ciubotaru Ianuș de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (5), partea acuzării își susține poziția pe declarațiile unor martori a căror depoziții nu pot fi puse în exclusivitate la baza învinuirii întrucât martorii dați au un interes direct în a-și revendica bunurile sustrase indiferent de cine va fi găsit, în plus, instanța nu a luat în considerare declarațiile importante ale altor persoane care sunt contrare afirmațiilor paznicilor de la S.A. „Pietriș”, relatând în acest sens că declarațiile martorilor din prima instanță sunt consecvente, corespund cu declarațiile date în cadrul urmăririi penale, coroborează între ele și cu celelalte probe materiale prezentate și verificate în cadrul cercetării judecătorești, părțile vătămate au fost prevenite de răspunderea penală pentru darea declarațiilor intenționat false, și prin urmare, instanța de apel a atestat că nu există temei de a aprecia critic aceste declarații oferite sub jurământ și care corespund adevărului.*

Instanța de apel a respins ca nefondat și argumentul părții apărării pe episodul furtului de pe teritoriul carierei de piatră din or. Vatra, str. Feroviarilor, 4, că *„partea acuzării nu a prezentat probe care ar confirma că Graur Constantin a participat la săvârșirea infracțiunii”,* argumentând că prima instanță a examinat cauza, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, apreciind și verificând toate probele care demonstrează cu certitudine vina inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Totodată, s-a reținut că în cadrul examinării cauzei în ordine de apel nu au fost prezentate probe incontestabile care ar demonstra nevinovăția inculpaților, după cum indică ultimii în cererile de apel.

Mai mult, instanța de apel a respins alegațiile părții apărării ce țin de recalificarea faptei infracționale din prevederile art. 186 alin. (5) în prevederile art. 186 alin. (2) Cod penal, *„deoarece cuantumul prejudiciului nu se încadrează în prevederile legale, indicând că în condițiile în care partea civilă/partea vătămată S.A. „Pietriș” nu poate proba în nici una din instanțe, că prejudiciul i-a fost provocat anume ei și anume în cuantum de 816381 lei”*, relatând în acest sens, că potrivit cererii de concretizare a acțiunii civile în procesul penal, înaintată de către S.A. „Pietriș”, se solicită încasarea prejudiciului material cauzat în sumă de 816381 lei de la inculpați în favoarea SA „Pietriș” (f.d. 18-19, vol. 10), sumă care rezultă din cheltuielile necesare pentru reparația grupelor de generatoare ale excavatoarelor, conform devizului de cheltuieli elaborat de către firma specializată în reparația utilajului energetic S.R.L. „Salve” nr. 19/20.02.2014.

De asemenea, instanța de apel a notat că partea civilă a demonstrat și proveniența bunurilor sustrase, care sunt proprietatea întreprinderii S.A. „Pietriș” și că sunt reflectate în evidența contabilă a întreprinderii ca mijloace fixe, excavatoarele nefiind bunuri față de care există cerințe legale privind înregistrarea lor de stat, iar pentru întreprindere este necesară funcționalitatea bobinelor, care nu mai pot fi reasamblate din cauza deteriorării izolației, fiind necesară repararea excavatoarelor.

Astfel, instanța de apel a indicat că pentru desfășurarea activității conform căreia este licențiată, întreprinderea are nevoie anume de excavatoare care erau funcționabile, iar pentru ca acestea să fie în stare funcțională întreprinderea are nevoie de suma indicată, respectiv, a concluzionat că prejudiciul cauzat de către inculpați a fost demonstrat de către partea vătămată prin acte confirmative, susținută inclusiv în cadrul ședinței instanței de apel de către reprezentatul părții vătămate Triboi Nicolae, inclusiv și prin actul de învinuire înaintat inculpaților.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondat și argumentul avocatului Ropot Veaceslav, care a menționat că *„în urma comiterii faptelor infracționale în privința lui Covîțev A., Rojalovschi D. și Ripac V., celor trei le-au fost cauzate leziuni corporale ușoare, ceea ce arată că calificarea penală dată faptelor infracționale este greșită, fiind necesară recalificarea faptelor în baza prevederilor art. 187 alin. (2) Cod penal”*. La acest aspect, instanța de apel a menționat că prin noțiunea de violență periculoasă pentru viața ori sănătatea victimei, prevăzută de alin. (1) din art. 188 Cod penal, trebuie de înțeles vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății sau după caz vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății, precum și alte acțiuni care, deși nu au pricinuit vătămarile menționate, au creat la momentul aplicării lor un pericol real pentru viața și sănătatea victimei. Sub

incidența noțiunii „*violența periculoasă pentru viață și sănătate*” nimeresc și cazurile: de compresiune a gâtului cu mâinile sau cu ajutorul unui șnur; de ținere îndelungată a capului victimei sub apă; de îmbrăcare pe capul victimei a unei pungi de polietilenă; etc.

Astfel, instanța de apel a reținut că deși asemenea acțiuni violente pot să nu provoace nici moartea victimei, nici vătămarea medie sau ușoară a integrității corporale sau a sănătății acesteia, totuși, datorită caracterului lor, ele creează un pericol real pentru viață și sănătate.

Prin urmare, instanța de apel a atestat că prin raportul de expertiză medico-legală nr. 214/D din 26.01.2012, s-a stabilit că, părții vătămate Covîțev A. i-au fost aplicate multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, fiindu-i cauzate vătămări, care se califică ca vătămare ușoară a integrității corporale, iar potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 107 din 05.01.2012, s-a stabilit că, părții vătămate Rojalovschi D., i-au fost aplicate multiple lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, fiindu-i cauzate vătămări, care se califică ca vătămare ușoară a integrității corporale.

Totodată, s-a menționat că drept violență nepericuloasă pentru viața sau sănătatea persoanei (art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal) se consideră vătămări neînsemnate (care nu au generat o dereglare a sănătății mai mult de 6 zile, nici pierderea capacității de muncă, ce rezultă din pct. 74 din Regulamentul de apreciere medico-legală a gravității vătămării corporale, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 99 din 27.06.2003, modificat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 654 din 16.08.2011) sau aplicarea intenționată de lovituri ori săvârșirea altor acțiuni violente care au cauzat o durere fizică (art. 78 alin. (1) Cod contravențional), dacă aceste acțiuni nu au creat pericol pentru viața și sănătatea victimei.

În acest sens, instanța de apel a conchis că atât vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, cât și vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale intră sub incidența art. 188 Cod penal. Violența de o intensitate mai redusă cade sub incidența art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, întrucât este nepericuloasă pentru viață și sănătate.

Mai mult, instanța de apel a reținut că solicitarea apărării privind recalificarea acțiunilor inculpaților Graur Constantin și Ciubotaru Ianuș în baza art. 187 alin. (2) Cod penal, este înaintată fără a avea un suport probator, are un caracter formal, fiind pasibilă respingerii, dat fiind faptul că în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei atât în prima instanță cât și în instanța de apel au fost acumulate suficiente probe care fiind apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, din care s-a atestat faptul că în acțiunile inculpaților este

prezentă componența de infracțiune prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal.

Instanța de apel a stabilit că nu sunt fondate nici argumentele invocate în apel de avocatul Pocaznoi Rodica, precum că „*judecarea cauzei în prima instanță a avut loc în lipsa inculpaților, astfel de către prima instanță în cadrul cercetării judecătorești urmau a fi aplicate prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură penală*”, specificând în acest sens că potrivit proceselor-verbale ale ședințelor de judecată, de către partea apărării nu a fost solicitată citirea declarațiilor inculpatului Graur Constantin, ce poate avea loc la cererea părților.

De asemenea, instanța de apel a conchis că la caz nu sunt aplicabile nici prevederile art. 109 Cod penal, așa cum invocă avocatul Pocaznoi Rodica în interesele inculpatului Graur Constantin, cât și avocatul Ropot Veaceslav, care au motivat că la materialele cauzei au fost anexate acordurile de împăcare dintre părțile vătămate Chirmicci Stepan și Rapcea Ruslan.

Astfel, instanța de apel a notat că potrivit prevederilor art. 109 Cod penal, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II—VI, la art. 264 alin. (1) din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală, dacă persoana nu are antecedente penale pentru infracțiuni similare comise cu intenție sau dacă în privința sa nu a mai fost dispusă încetarea procesului penal, ca rezultat al împăcării, pentru infracțiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani. (2) împăcarea este personală și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și până la retragerea completului de judecată pentru deliberare.

În acest context, instanța de apel a menționat că infracțiunile comise de către inculpatul Graur Constantin, în corespundere cu prevederile art. 16 alin. (4) Cod penal, fac parte din categoria infracțiunilor grave, iar inculpatul Graur Constantin nu s-a prezentat, în ședințele de judecată a primei instanțe fiind anunțat în căutare, or, împăcarea este personală.

Referitor la criticile din apel ce țin de faptul că inculpatul Ciubotaru Dumitru nu cunoștea că-l ajută pe Cioinac Dumitru să vândă metal furat, și că metalul era furat, instanța de apel a stabilit că este unul declarativ, și neîntemeiat, menționând că s-a realizat latura obiectivă a infracțiunii specificate la art. 323 Cod penal, inculpatul a favorizat infractorul și anume acesta a încărcat bunurile sustrate de către Ciubotaru Ianuș, Cioinac Dumitru, Malițov Semion, în automobilul de model „VAZ” care aparține lui Malițov Semion, și le-a transportat la punctul de colectare a metalului. În același sens, instanța de apel a indicat că favorizarea infracțiunii nu poate fi concepută fără pre existența săvârșirii unei alte infracțiuni, deci fără pre existența unui infractor - în speța infracțiunea a fost săvârșită de inculpații Ciubotaru Ianuș, Cionac Dumitru, Malițov Semion.

Instanța de apel a conchis că prima instanță corect a încadrat juridic acțiunile comise de către inculpatul Ciubotaru Dumitru în baza probelor cercetate și verificate. Toate probele prezentate și cercetate în mod legal în prima instanță au indicat la confirmarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii ce i se impută.

Ce ține de pedeapsa aplicată, instanța de apel a atestat că prima instanță just a individualizat pedeapsa în baza art. 7, 75 Cod penal, și totodată, corect a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare, care este una echitabilă și proporțională infracțiunilor comise, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunilor comise, scopul de cupiditate, de circumstanțele cauzei, de personalitatea inculpaților, fără antecedente penale, vârsta tânăra a acestora, precum și, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestora, astfel asigurând realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât de către inculpați, cât și din partea altor persoane, care va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale Republicii Moldova sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

Instanța de apel a reținut că soluția adoptată de către prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului Cioinac Dumitru, Graur Constantin, Ciubotaru Ianuș, Calancea Grigore, Ciubotaru Dumitru, aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare cu executare, ar duce la conștientizarea de către inculpați a celor comise, cu tragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul lor, atitudinea față de membrii societății și securitatea patrimoniului persoanei.

Mai mult, instanța de apel a atestat că prima instanță corect a admis acțiunea civilă și a dispus recuperarea prejudiciului material cauzat părților vătămate prin infracțiunile comise, și a soluționat corect soarta corpurilor delictive.

Totodată, instanța de apel a considerat necesar de a admite apelul avocatului Negru Olesea în numele inculpatului Malițov Semion, cu casarea parțială a sentinței primei instanțe și încetarea procesului penal pornit în privința lui Malițov Semion în baza art. 42, 186 alin. (5) Cod penal.

În acest aspect, instanța de apel a menționat că în cadrul ședinței instanței de apel s-a depistat că, conform datelor din Registrul de stat al populației, inculpatul Malițov Semion a decedat la data de 06.09.2018, fapt constatat prin certificatul de deces nr. DC-IV 1639996 din 06.09.2018 (f.d. 144, vol. XII).

Astfel, s-a reținut că conform art. 391 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă a intervenit decesul inculpatului, iar potrivit prevederilor art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care pe parcursul judecării cauzei se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 275 pct. 5)-9), art. 285 alin. (1) pct. 1), 2), 4), 5), precum și în

cazurile prevăzute în art. 53-60 Cod penal, instanța prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Subsidiar, instanța de apel a notat că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Hotărârea din 8 aprilie 2008, în cauza Grădinar versus Moldova, a menționat că, „...continuarea post-mortem a procesului penal și constatarea vinovăției sau nevinovăției decedatului în comiterea infracțiunii incriminate este inechitabilă și incompatibilă cu ansamblul de garanții acordate de art. 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece la momentul decesului acesta a beneficiat de prezumția de nevinovăție, iar în consecința decesului, el a fost decăzut din posibilitatea exercitării dreptului la apărare”.

Astfel, instanța de apel a stabilit în atare situație de drept, acțiunea penală se stinge și, odată cu ea, încetează și procesul penal, întrucât acțiunea penală este personală, iar în caz de deces al făptuitorului, dispare subiectul activ al acțiunii, astfel că organele judiciare nu pot adopta decât soluția de încetare a procesului penal.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către:

4.1. Avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpatului Graur Constantin, care indică temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 11), 12), 16) Cod de procedură penală, art. 6 §1 CEDO, și solicită casarea decizei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, sau cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care:

- Graur Constantin să fie achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) Cod penal, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii;

- să fie încetat procesul penal în privința lui Graur Constantin pe învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) Cod penal, pe episoadele cu părțile vătămate Chirmicci S., Rapcea R., din motivul împăcării părților sau în legătură cu încetarea procesului penal pe aceste episoade în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală;

- să fie recalificată fapta incriminată lui Graur Constantin din art. 186 alin. (5) Cod penal, în art. 186 alin. (2) Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală;

- să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal, și să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea stabilite lui Graur Constantin în baza art. 187 alin. (2) Cod penal, pe o perioadă de probațiune;

- acțiunea civilă înaintată de S.A. „Pietriș” să fie respinsă ca neîntemeiată.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori

motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege;

- faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție;

- în ce privește calificarea de către instanțe a faptei infracționale prevăzute de art.186 alin. (5) Cod penal, pe marginea sustragerii din proprietatea S.A „Pietriș,, a 42 de poli din componența, a excavatorului „ЭКТ— 5А”, anul producerii 1984, nr. de uzină 9611 și a excavatorului „ЭКТ - 5А” , anul producerii 1991, nr. de uzină 12229, în lipsă de probe și contrar legislației în vigoare instanțele naționale inferioare au încriminat și condamnat pe Graur Constantin și ceilalți inculpați fără a dispune de suport probatoriu;

- nu a fost constatat prin probe veridice (printr-un raport de evaluare merceologică sau printr-un raport de expertiză tehnică) valoarea reală a bunurilor sustrate, nu a fost prezentată documentația privind apartenența excavatoarelor anume companiei S.A „Pietriș” (și anume existența unui contract de vânzare-cumpărare, sau Act de primire-predare a bunurilor de la o persoană juridică către alta, ori la caz să fie prezentat contractul de arendă a acestor bunuri mobile, etc.), nu s-a exclus gradul de uzură a pieselor (a celor 42 poli) din cadrul celor 2 excavatoare care au 35 ani vechime și respectiv 28 ani vechime și nu s-a constatat dacă aceste piese în genere erau funcționabile, nu s-a constatat care era valoarea în anul 2013 a excavatoarelor și respectiv care este valoarea reală a polilor sustrași din componența acestor excavatoare, nu s-a constatat dacă cele două excavatoare erau funcționabile la momentul săvârșirii presupusei infracțiuni ori la caz în situația nefuncționării acestora valoarea lor totală sau a pieselor sustrate se estimează la prețul fierului uzat și nu ca parte a unui mecanism funcționabil care a fost defectat;

- instanțele inferioare nu doar că nu au constatat lipsa acestor probe pe care trebuia să le prezinte acuzarea (ofițerul de urmărire penală și procurorul) dar inclusiv au creat un impediment juridic părții apărării la reclamarea și anexarea acestora la cauza penală, fapt probat după cum urmează;

- conform procesului-verbal al ședinței judiciare din 06.11.2018, instanța de apel a admis Demersul privind obligarea prezentării înscrisurilor, înaintat de avocatul Ropot Veaceslav, prin care se solicita obligarea părții civile/vătămate S.A „Pietriș” de a prezenta în privința excavatorului „ЭКТ- 5А” , anul producerii 1984,

nr. de uzină 9611 și a excavatorului „ЭКТ-5А,” anul producerii 1991, nr.de uzină 12229, pașapoartele tehnice, actele de proprietate a S.A. „Pietriș”, certificatele/actele privind ultima revizie tehnică, actele confirmative privind înregistrarea la autoritățile competente, însă ultimul nu a prezentat nimic din cele solicitate și astfel nu a probat dreptul său de a cere despăgubiri, precum și cuantumul acestora, iar instanța de apel a examinat în continuare cauza fără a decide asupra modului de prezentare a actelor solicitate de apărare, prin ce s-a încălcat art. 6 §1 CEDO;

- o încălcare drastică din partea instanței de apel, reprezintă respingerea nefondată a demersului de expertiză merceologică, prin care avocatul Ropot Veaceslav solicitase soluționarea a mai multor întrebări de o importanță primară privind soluționarea cauzei ce țin de valoarea polilor sustrași, valoarea fiecărui excavator....etc;

- calificarea infracțiunii în temeiul art. 186 alin. (5) Cod penal, incriminată lui Graur Constantin, se bazează pe un simplu răspuns eliberat de S.R.L. „Salve” (vol. X, f.d 21), care nu este o expertiză merceologică sau unui raport de constatare efectuat de un expert autorizat și specializat în sfera evaluării pieselor tehnicii pentru construcții sau industriale, acest răspuns constituind doar o listă de prețuri;

- impedimentele create de instanța de apel la efectuarea expertizei constituie o încălcare a principiului egalității armelor, fapt ce contravine și practicii CtEDO, cauzele Will vs Republica Moldova, Tușca vs. Republica Moldova, Matyjek vs. Polonia, Bonisch vs. Austria, Prepeliță vs. Moldova, Mirilashvili vs. Rusia;

- prima instanță și instanța de apel greșit au calificat acțiunile lui Graur Constantin în baza art. 188 alin. (2) Cod penal, pe episoadele cu părțile vătămate Covîțev A., Rojalovschi D., Ripac V., deoarece conform recomandării Curții Supreme de Justiție nr. 51 din 20 iunie 2013, cu privire la aplicarea semnului calificativ al art. 188 alin. (1) Cod penal, tâlhăria însoțită de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, precizează că în cazul calificării faptelor persoanei învinuite în baza art. 188 alin. (1) Cod penal - săvârșirea tâlhăriei prin atacul asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, se înțelege acea violență prin care s-au provocat vătămări corporale de grad mediu ori grave. În cazul când, în rezultatul acțiunilor făptuitorului care, în scopul acaparării bunurilor, s-a aplicat violență fizică urmată de cauzarea vătămarilor corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă ori lungă durată, asemenea violență nu se consideră periculoasă pentru viață ori sănătate, astfel, acțiunile urmează a fi calificate ca jaf; iar în speță părților vătămate le-au fost cauzate doar vătămări corporale ușoare;

- instanța de apel a aplicat în contradictoriu prevederile art. 188 alin. (2) Cod penal cu decizia Curții Supreme de Justiție din 24.12.2013, dosar nr. Ira-968/2013 în cauza Gladun Denis și Silivestru Octavian, în care instanța de recurs a recalificat

acțiunile inculpaților din art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, constatând că în speță nu au fost întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de tâlhărie, deoarece acțiunile acestora nu au fost însoțite de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei, acesteia din urmă fiindu-i cauzate vătămări corporale ușoare;

- instanța de apel greșit a respins solicitarea de a înceta procesul penal în privința lui Graur Constantin pe motivul împăcării părților, or instanța de apel nu a ținut cont că pedeapsa prevăzută de art. 186 alin. (2) Cod penal (inclusiv în anul 2016 când s-a pronunțat sentința), prevede un termen maxim de închisoare de până la 4 ani, ce conform art. 16 alin. (3) Cod penal, se califică ca infracțiune mai puțin gravă, iar potrivit art. 109 alin. (1) Cod penal, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru infracțiune ușoară și mai puțin gravă;

- părțile vătămate Chirmicci S. și Rapcea R. și inculpatul Graur Constantin, au înaintat cererile de încetare a procesului penal din 12.06.2012 (vol. VIII, f.d 86-87), semnate de ambele părți în prezența avocatului inculpatului, ulterior, în aceeași zi, în cadrul ședinței judiciare din 12.06.2012, conform procesului-verbal al ședinței de judecată (vol. VIII, f.d 88-89), aceste cereri au fost înaintate instanței și confirmate de părțile vătămate în prezența lui Graur Constantin și avocatului său Mîrza O;

- instanța de apel a mai admis omisiunea pe marginea examinării argumentelor de încetare a procesului penal în partea ce ține de părțile vătămate Chirmicci S. și Rapcea R., și anume prin aplicarea prevederilor noi ale art. 109 Cod penal, care de fapt nu erau în vigoare la momentul adoptării sentinței din prima instanță, or la 30 iunie 2016 nu intrase în vigoare Legea nr.130 din 09.06.2016 pentru completarea articolului 109 din Codul penal al Republicii Moldova, ea producând efecte abia de la momentul publicării care fusese la 15.07.2016, ce determină că Graur Constantin se bucură de dreptul de a se împăca cu părțile vătămate cu dispunerea încetării procesului penal în acest sens;

- în privința faptelor încriminate în temeiul art. 186 alin. (2) Cod penal, expiraseră termenele de prescripție de tragere la răspundere penală, conform prevederilor din art. 60 Cod penal, și în speță urma a fi dispusă încetarea procesului penal pe acest temei;

4.2. Inculpații Ciubotaru Dumitru și Ciubotaru Ianuș, care fără a se referi la vreun temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri în privința lui Ciubotaru Ianuș cu stabilirea unei pedepse mai blânde, iar în privința lui Ciubotaru Dumitru să fie casată sentința în partea admiterii acțiunii civile, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie admisă în principiu.

În argumentarea recursului, recurenții invocă că:

- în privința lui Ciubotaru Ianuș, prin sentința de condamnare nu a fost constatată cu certitudine vinovăția în săvârșirea infracțiunilor pe episoadele incriminate, aceasta fiind întemeiată pe presupuneri, fără a fi administrate probe pertinente sau concludente, iar pe episodul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, sentința a fost întemeiată doar pe afirmațiile unor martori;

- în privința lui Ciubotaru Dumitru, s-a dispus încasarea unui prejudiciu exagerat, deoarece nu a fost executat nici un raport de expertiză pentru stabilirea cuantumului prejudiciului cauzat S.A. „Pietriș”;

- nici prima instanță și nici instanța de apel nu au dat apreciere la mărimea acțiunii civile care a fost admisă integral în mărime de 816381 lei deoarece această sumă nu corespunde cu prejudiciul cauzat care este cu mult mai mic;

- pedeapsa cu privațiune de libertate în privința lui Ciubotaru Ianuș este prea aspră și din aceste motive se solicită numirea unei pedepse mai blânde.

4.3. Avocatul Negru Olesea în numele inculpatului Malițov Semion, care indică temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 16) Cod de procedură penală, și solicită casarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel în partea dispunerii încasării din contul inculpatului Malițov Semion în mod solidar a prejudiciului material, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea civilă înaintată de S.A. „Pietriș”, în partea solicitării de a încasa de la Malițov Semion a prejudiciului cauzat prin infracțiune, să fie respinsă.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție;

- deși instanța în dispozitivul deciziei a dispus încetarea procesului penal în privința lui Malițov Semion în motivarea deciziei a argumentat în diferite moduri temeinicia soluției de condamnare a acestuia;

- probatoriu în confirmarea învinuirii lui Malițov Semion în comiterea infracțiunii de favorizare a infracțiunii lipsește;

- motivarea deciziei în partea ce privește valoarea prejudiciului cauzat denotă interpretarea eronată de către instanță a prevederilor art. 186 Cod penal, or legiuitorul deosebește încadrarea juridică conform valorii bunurilor sustrase, dar nu a viitoarelor probabile prejudicii ce țin de reparația bunurilor sau a veniturilor nerealizate;

- în decizia contestată s-a menționat pentru desfășurarea activității conform căreia este licențiată, întreprinderea are nevoie anume de excavatoare care erau

funcționabile, iar pentru ca acestea să fie în stare funcțională întreprinderea are nevoie de suma indicată, respectiv prejudiciul cauzat de către inculpați a fost demonstrat de către partea vătămată prin acte confirmative, susținută inclusiv în cadrul ședinței instanței de apel de către reprezentatul părții vătămate, dar totodată se recunoaște că la materialele cauzei nu este prezentă proba și nu poate fi stabilit cu certitudine prețul bunului care a fost sustras;

- prin mențiunea din instanța de apel că nu este posibilă recalificarea acțiunilor inculpaților din art. 186 alin. (5) Cod penal în art. 186 alin. (2) Cod penal, făcând referire la prevederile art. 126 alin. 11) Cod penal, și-a contrazis argumentele expuse supra;

- faptul că instanța de apel nu a elucidat circumstanțele cauzei, nu a analizat materialele acesteia și, în soluționarea cauzei s-a referit la circumstanțe neprobate, neargumentate se regăsesc în întreg conținutul deciziei motivate;

- nu e clar cum poate fi admisă acțiunea civilă și încasat prejudiciul din contul inculpatului în situația în care instanța afirmă că acesta beneficiază de principiul prezumției nevinovăției și că nu se va expune asupra vinovăției acestuia;

- instanța de apel a examinat superficial materialele cauzei penale, a ezitat a se conforma sarcinilor impuse de legiuitor în art. 414 Cod de procedură penală, a omis a examina și a da o apreciere probelor din dosar ce a și condus la emiterea unei decizii ilegale și neelucidarea circumstanțelor de fapt;

4.4. Avocatul Bordian Radion în numele inculpatului Calancea Grigore, care indică temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală și solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Calancea Grigore să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, și să-i fie aplicată o pedeapsă de 3 ani închisoare, cu suspendarea executării acesteia pe o perioadă de probațiune de 1 an, în temeiul art. 90 Cod penal.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- hotărârile atacate nu cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, prima instanță și cea de apel au admis grave erori de fapt și de drept, care au afectat soluțiile instanțelor;

- faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- la baza sentinței contestate au fost puse doar declarațiile părților vătămate Covîțev A., partea vătămată Rojalovschii D., partea vătămată Ripac V., partea vătămată Platon A. din cadrul urmăririi penale, declarațiile din cadrul urmăririi penale a martorilor Andronic C. și Bădiță I.;

- din procesele-verbale de audiere a părții vătămate Ripac E., fiindu-i prezentate mai multe fotografii pentru recunoașterea persoanelor ce l-au atacat, nu a indicat la Calancea Grigore, ci la Slănină Ion și Graur Constantin. În continuare partea vătămată Covîțev A., la fel fiind audiat în cadrul urmăririi penale cât și în

instanța de judecată nu a indicat la Calancea Grigore, ca fiind persoana care l-a atacat, iar partea vătămată Rojalovschi D., a declarat în prima instanță că persoanele care l-au atacat nu se află în sala de judecată;

- potrivit declarațiilor martorilor Andronic C. și Bădiță I. s-a confirmat faptul că îl cunosc pe Calancea Grigore și împreună au sărbătorit Anul Nou. Referitor la circumstanțele indicate în sentință, nu au relatat nimic, care să scoată în evidență participarea la sustragere;

- declarațiile părților vătămate și a martorilor indicați supra, nu pot sta la baza condamnării inculpatului în baza art. 188 alin. (2) Cod penal;

- la momentul audierii sale în calitate de învinuit, Calancea Grigore a recunoscut vina parțial doar pe episodul de jaf comis asupra lui Platon A., în rest asupra episoadelor de învinuire a lui Calancea Grigore, suport probatoriu nu a fost prezentat, or instanța de apel urma să dea o apreciere critică probelor la care se face referire în sentința de condamnare;

- prin sentința de condamnare nu a fost constatată cu certitudine vinovăția condamnatului în săvârșirea și participarea în toate episoadele indicate în sentința de condamnare, or vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, fiind cercetate nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale;

- la pronunțarea sentinței de condamnare, instanța de judecată, a aplicat o pedeapsă prea aspră în coraport cu fapta săvârșită, sau inculpatul Calancea Grigore a recunoscut parțial vinovăția sa și a făcut declarații asupra circumstanțelor cauzei, anterior nu este judecat, în cele săvârșite a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, și astfel în privința acestuia putea fi aplicată o pedeapsă non privativă de libertate;

- au fost încălcate flagrant prevederile art. 414, 417 Cod procedură penală, nu a fost rezolvat obiectiv și multilateral fondul apelului;

- prin decizia instanței de apel s-a dat o apreciere unilaterală probelor, fără a aprecia just toate probele prezentate de apărare, iar instanța de apel, neobiectiv și neîntemeiat a decis menținerea hotărârii primei instanțe, fără a se expune asupra unui șir de argumente invocate de către partea apărării și fără a acorda acesteia posibilitatea de a prezenta probele sale de apărare (instanța de apel a respins toate cererile părții apărării privind reaudierea părților vătămate, dispunerea expertizei merceologice privind stabilirea valorii bunurilor pretins a fi sustrase, etc);

- instanța de apel, cât și prima instanță au ignorat prevederile art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală și nu a asigurat inculpatului Calancea Grigore, dar și celorlalți inculpați dreptul la un proces penal echitabil și dreptul la o apărare

efectivă. Au fost ignorate declarațiile inculpatului și cele date în calitate de învinuit cu privire la faptul, că el nu a urmărit scopul comiterii atacului tâlhăresc, ci doar de sustragere a bunurilor;

- din analiza celor 4 episoade de sustragere, adică două de jaf și două de tâlhărie, acestea practic sunt perfect similare, dar acuzatorul și instanța le-au calificat două în baza art. 187, iar altele două - în baza art. 188 Cod penal;

- în speță sunt aplicabile prevederile recomandării Plenului CSJ nr. 23 din 28.06.2004, cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor;

- în cazul victimei Ripac V. nu au fost constatate vătămări ușoare sau medii, astfel încât, organul de urmărire penală și cele două instanțe eronat au calificat acest episod sub aspect de tâlhărie;

- ce ține de episodul sustragerii bunurilor de la Covîțev A., căruia prin acțiunile făptuitorilor i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare, acțiunile făptuitorilor la fel urmau a fi calificate prin prisma elementelor infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, deoarece la momentul comiterii faptei în anul 2012 și punerea făptuitorilor sub învinuire, Legea penală și practica Plenului CSJ impunea în mod obligatoriu existența vătămarilor corporale medii pentru ca fapta să fie calificată ca tâlhărie (nu și ușoare). Modificările au fost operate abia la 22.12.2014, prin Hotărârea Plenului CSJ nr. 12;

- nici prima instanță, nici instanța de apel nu s-au pronunțat asupra acestor aspecte arătate de către partea apărării și a respins orice încercare a părții apărării de a asigura o cercetare obiectivă a cazului;

- probele administrate de către organul de urmărire penală și susținute de acuzatorul de stat, puse la dispoziție instanței, nu dau temei la o stabilire sigură a vinovăției lui Calancea Grigore în săvârșirea infracțiunilor de care a fost condamnat, ori, în urma evaluării întregului material probatoriu administrat în cauză, instanța de apel urma să apreciaze, că, în prezenta cauză acțiunile lui Calancea Grigore nu au fost încadrate juridic corect și urma să corecteze eroarea primei instanțe, găsindu-l vinovat pe Calancea Grigore doar de comiterea unui episod al infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal;

- din analiza și evaluarea probelor administrate și, în parte, readministrare în condiții de oralitate, nemijlocire și contradictorialitate în cadrul cercetării judecătorești s-a reținut just că acestea cuprind contradicții esențiale și că în majoritatea lor nu se coroborează spre a demonstra, mai presus de orice dubiu, vinovăția inculpatului Calancea Grigore în comiterea infracțiunilor de tâlhărie care a fost recunoscut culpabil prin decizia instanțelor ierarhic inferioare;

- condamnatul Calancea Grigore este o persoană onestă, care niciodată în viață nu a comis careva fapte criminale, are o vârstă foarte fragedă (la momentul comiterii infracțiunilor avea 18 ani), se caracterizează pozitiv la locul de trai,

anterior nu a fost condamnat, este de bună credință. Cumulul circumstanțelor evidențiate mai sus, permit instanței de judecată să dispună în privința lui Calancea Grigore o pedeapsă de până la 5 ani închisoare, cu aplicarea art. 90 Cod penal și suspendarea executării pedepsei cu închisoarea, cu stabilirea unei perioade de probațiune.

5. La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul care pledează pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate, motivând în acest sens că instanța de apel, rejudecând cauza, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, just a constatat circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corespunzător, corect a încadrat acțiunile făptuitorilor.

Mai mult, indică că faptul nerecunoașterii vinovăției și dezacordul cu calificarea juridică a acțiunilor făptuitorului, este o modalitate de apărare și nu constituie temei pentru casarea hotărârilor contestate.

Totodată, notează că din conținutul recursurilor, se evidențiază că recurenții de fapt își motivează contestațiile pe dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă, motivele de apreciere a materialului probator, nu se conțin în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

De asemenea, specifică că instanțele inferioare, în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, au verificat, s-au pronunțat și au apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Afirmația recurenților, precum că norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție, temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, nu este aplicabilă și în cazul din speță.

La fel, notează că deși recurentul Ropot Veaceslav a indicat temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, menționând că procesul penal în privința inculpatului Graur Constantin urma să fie încetat în baza art. 109 Cod penal, afirmațiile lui, conform materialelor cauzei nu cad sub incidența acestui temei, iar instanța de apel s-a expus motivat pe acest aspect.

6. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conducându-se de dispozițiile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că recurenții invocă ca temeiuri de recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 11), 12), 16) Cod de procedură penală, și anume cazurile când: *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție”*, precum și încălcarea dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO.

Verificând materialele cauzei prin prisma aspectelor și temeiurilor de recurs invocate, Colegiul penal lărgit constată că se confirmă incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, precum și încălcarea principiilor prezumției nevinovăției și egalității armelor a părților în proces, garantate de art. 6 CEDO, din următoarele considerente.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma

cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

6.1. Colegiul penal lărgit, analizând materialele cauzei penale constată că în cadrul ședinței de judecată din instanța de apel din 04 decembrie 2018 (f.d. 117-119, 121-123, vol. XII), avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpaților Ciubotaru Ianuș și Graur Constantin a solicitat numirea unei expertize merceologice pentru determinarea valorii bunurilor sustrase de inculpați și prejudiciului cauzat în episoadele din 28.05.2013 și 30.05.2013 de pe teritoriul S.A. „Pietriș”, cerere ce prin încheierea instanței de apel din 04 decembrie 2018 (f.d. 127-131, vol. XII), a fost respinsă de instanța de apel, cu motivarea că la materialele cauzei penale sunt declarațiile reprezentantului părții vătămate și alte înscrisuri prezentate de acesta ce confirmă valoarea bunurilor sustrase și prejudiciului cauzat S.A. „Pietriș”.

La acest aspect, Colegiul penal lărgit invocă că potrivit prevederilor art. 24 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii, iar părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor.

Prin urmare, Colegiul penal stabilește că instanța de apel la adoptarea soluției de respingere a demersului părții apărării privind dispunerea efectuării unei expertize merceologice, în vederea înlăturării divergențelor la determinarea valorii bunurilor sustrase de inculpați și prejudiciului cauzat în episoadele din 28.05.2013 și 30.05.2013 de pe teritoriul S.A. „Pietriș”, nu a ținut cont pe deplin de rigorile unui proces echitabil, reflectate în legislația națională și jurisprudența CtEDO, și printr-o motivare neclară, vagă și evazivă nu a oferit părții apărării posibilitatea de

a-și demonstra poziția în prezenta cauza penală în coraport cu partea acuzării, deși aceasta în tot cursul procesului penal și-a manifestat dezacordul pe aspectul valorii bunurilor sustrase și prejudiciului cauzat S.A. „Pietriș”. Astfel, Colegiul penal atestă că circumstanțele expuse, denotă cert că în prezenta speță s-a încălcat principiul egalității armelor a părților în proces, garantat de art. 6 CEDO, eroare ce nu poate fi corectată de instanța de recurs ordinar.

În acest sens, Colegiul penal lărgit mai notează că CtEDO, în jurisprudența sa, în hotărârile Foucher împotriva Franței din 18 martie 1997, pct. 34, Bobek împotriva Poloniei din 17 iulie 2007, pct. 56; Klimentyev împotriva Rusiei din 16 noiembrie 2006, pct. 95, a afirmat că egalitatea armelor presupune *„obligația de a oferi fiecărei părți oportunitatea rezonabilă de a-și prezenta cauza – inclusiv în ceea ce privește probele – în condiții care să nu o plaseze într-o poziție net dezavantajoasă în raport cu partea adversă, fiind vorba de un just echilibru procedural între părți”*.

6.2. Colegiul penal lărgit, analizând materialele cauzei penale, atestă că instanța de apel nu a întreprins toate măsurile de a elucida toate circumstanțele cauzei, fără a evalua și a exclude în totalitate divergențele din probele administrate la faza de urmărirea penală și cercetate în prima instanță, verificate în ședința instanței de apel, or deși în fapta incriminată în rechizitoriu (f.d. 53-55, vol. VIII) inculpaților Ciubotaru Ianuș, Calancea Grigore, Graur Constantin pe episodul de tâlhărie în privința lui Ripac Eugeniu din 09.01.2012 calificată în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, constatată în sentința primei instanțe (f.d. 99, vol. XI), menținută de instanța de apel, este indicat că în urma atacului asupra părții vătămate Ripac Eugeniu, acestuia i-au fost provocate vătămări ale integrității corporale, iar instanța de apel în decizie (f.d. 187, vol. XII), mai indică „ușoare”.

În acest sens, Colegiul penal lărgit stabilește că nici prima instanță, nici instanța de apel la calificarea acțiunilor inculpaților pe acest episod în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, nu au identificat faptul că în privința părții vătămate Ripac Eugeniu în cadrul procesului-penal lipsește vreun raport de expertiză medico-legală ce ar determina gradul de gravitate și caracterul vătămarilor integrității corporale (ce ar determina tipul de violență periculoasă sau nepericuloasă aplicate în privința sa) și ar exclude incertitudinea ce ține de calificarea acțiunilor inculpaților pe acest episod în baza art. 187 sau 188 Cod penal. Mai mult, Colegiul penal invocă că în acest caz, conform art. 143 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, efectuarea expertizei judiciare medico-legale era obligatorie.

De asemenea, Colegiul penal lărgit constată că pe episoadele de tâlhărie din 01.01.2012 în privința părții vătămate Covîțev Andrei cu participarea inculpaților Calancea Grigore, Graur Constantin, din 03.01.2012 în privința părții vătămate Rojalovschi Dmitri cu participarea inculpaților Calancea Grigore și Graur

Constantin, din 09.01.2012 în privința părții vătămate Ripac Eugeniu cu participarea inculpaților Ciubotaru Ianuș, Calancea Grigore, Graur Constantin, instanța de apel a menținut soluția primei instanțe de calificare a acestor fapte în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, deși în cererile de apel s-a indicat ca motive faptul că „*acțiunile inculpaților urmau a fi recalificate în baza art. 187 Cod penal, or părților vătămate le-au fost provocate vătămări corporale ușoare, respectiv în privința ultimilor nu s-a aplicat violența periculoasă pentru viață și sănătate*”. La rândul său, instanța de apel în decizia sa (f.d. 187, vol. XII), printr-o motivare superficială și neclară, a făcut doar niște precizări generale din jurisprudență, menționând că au fost acumulate suficiente probe care în ansamblu au demonstrat că în acțiunile inculpaților este prezentă componenta de infracțiune prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, fără însă a delimita clar și individualiza cert acțiunile fiecărui inculpat în parte și fără a indica concret cu referire la circumstanțele cauzei, prin ce anume s-a manifestat caracterul periculos a violenței aplicate de inculpații enumerați, în privința părților vătămate pe episoadele nominalizate, ce ar determina certitudinea calificării acțiunilor acestora în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, dar nu în baza art. 187 Cod penal.

Mai mult, Colegiul penal lărgit observă că prin rechizitoriu (f.d. 54, vol. VIII) pe episoadele din 03.01.2012 în privința părții vătămate Rojalovschi Dmitri, din 09.01.2012 în privința părții vătămate Ripac Eugeniu și din 01.01.2012 în privința lui Covîțev Andrei, de organul de urmărire penală lui Calancea Grigore i s-a încadrat acțiunile în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, iar prima instanță în sentința a indicat (f.d. 105, vol. XI) că califică acțiunile inculpatului Calancea Grigore în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, însă în dispozitivul sentinței îl condamnă pe Calancea Grigore în baza art. 188 alin. (2) lit. b), c), f) Cod penal, fiind adăugat aleatoriu și indicile calificativ prevăzut de lit. c) alin. (2) art. 188 Cod penal, ce nu poate fi menținut, or astfel au fost depășite limitele învinuirii. Totodată, Colegiul penal lărgit stabilește că instanța de apel nu a sesizat această omisiune a primei instanțe și nu a corectat-o.

Prin urmare, se atestă că pe aceste motive instanța de apel nu s-a expus și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pe aceste aspecte, temeuri pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6.3. Colegiul penal lărgit, analizând materialele cauzei penale, constată că deși în prima instanță în ședința de judecată din 12 iunie 2012 (f.d. 86- 89, vol. VIII), de către părțile vătămate Chirmicci Stepan și Rapcea Ruslan, precum și inculpatul Graur Constantin au fost înaintate cereri de încetare a procesului penal în legătură cu împăcarea părților, acestea fiind semnate de părțile vătămate, inculpat și apărătorul inculpatului, de către prima instanță, soluționarea acestora a fost amânată până la începerea examinării cauzei în fond.

Ulterior, însă, se atestă că această chestiune nu a mai fost examinată de prima instanță, nici în ședința de judecată, nici în sentință, deși a fost invocată de avocatul Pocaznoi Rodica, apărătorul inculpatului Graur Constantin în susținerile verbale (f.d. 69-70, vol. XII).

Totodată, aceste motive au fost invocate în apelul declarat de avocatul Pocaznoi Rodica în numele inculpatului Graur Constantin (f.d. 116-118, vol. XI).

Pe acest aspect, instanța de apel în decizia sa (f.d. 188, vol. XII) s-a expus evaziv că infracțiunile comise de către inculpatul Graur Constantin prin prisma prevederilor art. 16 alin. (4) Cod penal, fac parte din categoria infracțiunilor grave și că inculpatul Graur Constantin nu s-a prezentat în ședințele de judecată din prima instanță, fiind anunțat în căutare, or împăcarea este personală.

În acest sens, Colegiul penal lărgit notează că nu poate accepta o asemenea motivare generală și superficială a instanței de apel, or aceasta a omis în decizie să se expună pe motivele invocate în cererea de apel că la materialele cauzei penale, în prima instanță sunt anexate cererile de încetare a procesului penal în legătură cu împăcarea părților, acestea fiind semnate de părțile vătămate, inculpat și apărătorul inculpatului, înaintate în ședința primei instanțe, inclusiv în prezența părților vătămate Chirmicci Stepan, Rapcea Ruslan și a inculpatului Graur Constantin cu apărătorul său.

Mai mult, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel eronat a indicat că infracțiunile incriminate lui Graur Constantin fac parte din categoria infracțiunilor grave, or pe aceste episoade, acțiunile inculpatului Graur Constantin au fost încadrate de organul de urmărire penală și prima instanță în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, ce prevede pedeapsa cu închisoarea de până la 4 ani, respectiv prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, aceasta face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit reține că din conținutul părții descriptive a deciziei atacate (f.d. 188, vol. XII), rezultă că instanța de apel contrar prevederilor art. 101, 414 Cod de procedură penală, a adoptat soluția în cauză și s-a expus superficial asupra acestor motive invocate în apel.

În acest context, Colegiul penal lărgit indică că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

Totodată, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare.

Mai mult, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a omis să verifice și să se expună și asupra faptului că în episoadele cu implicarea inculpatului Graur Constantin în privința părților vătămate Chirmicci Stepan din 21.11.2011 și Rapcea Ruslan din 30.11.2011, încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, iar prin prisma art. 16 Cod penal, fac parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, respectiv conform art. 60 alin. (1) pct. b) Cod penal, urma a fi motivat și termenul de prescripție de atragere la răspundere penală pentru infracțiunile mai puțin grave.

6.4. De asemenea, Colegiul penal lărgit constată că din textul părții descriptive a deciziei instanței de apel (f.d. 191, vol. XII) și a dispozitivului acesteia (f.d. 192, vol. XII), rezultă că, prin decizia instanței de apel, a fost admis apelul declarat de avocatul Negru Olesea în numele inculpatului Malițov Semion, casată sentința primei instanțe în partea condamnării lui Malițov Semion, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Malițov Semion, în legătură cu decesul inculpatului.

În acest sens, deși instanța de apel a adoptat soluția menționată, aceasta nu a respectat pe deplin prevederile art. 394 alin. (4) Cod de procedură penală, precum și jurisprudența CtEDO în spețe similare, totodată a comis eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, anume că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

La acest aspect, Colegiul penal lărgit notează că din conținutul deciziei instanței de apel, în partea descriptivă (f.d. 189-192, vol. XII), rezultă că aceasta deși pronunță o soluție de încetare a procesului penal în privința lui Malițov Semion, face mențiuni de concretizare a faptului că în speță este demonstrată vinovăția inculpatului Malițov Semion, precum și menține soluția primei instanțe în partea acțiunii civile, unde s-a dispus încasarea în mod solidar a prejudiciului cauzat părții vătămate S.A. „Pietriș”, inclusiv de la Malițov Semion, ce determină caracterul contradictoriu a motivării instanței de apel, în coraport cu dispozitivul deciziei, precum și încălcarea principiului prezumției nevinovăției în privința lui Malițov Semion prevăzut de art. 6 Cod de procedură penală, art. 21 Constituția Republicii Moldova și art. 6 §2 a Convenției europene a Drepturilor Omului.

Astfel, deși instanța de apel în decizia sa face referire la hotărârea CtEDO din 08 aprilie 2008 în cauza Grădinar vs Moldova, aceasta nu a ținut cont de constatările expuse în aceasta și anume că în pct. 109, unde Curtea a statuat că *„are rezerve serioase față de un sistem de drept care ar permite judecarea și condamnarea persoanelor decedate, având în vedere imposibilitatea evidentă a acestora de a se apăra”*.

6.5. Subsidiar, Colegiul penal lărgit atestă că deși instanța de apel a menținut sentința primei instanțe, de condamnare a inculpaților Graur Constantin, Ciubotaru

Ianuș și Calancea Grigore, precum și în decizie a argumentat că la stabilirea pedepsei prima instanță a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, aceasta în condițiile în care părțile în apel și-au manifestat dezacordul cu pedepsele stabilite inculpaților, considerându-le prea aspre, nu a verificat prin prisma competenței stipulate la art. 409 alin. (2) Cod penal, dacă în privința inculpaților Graur Constantin, Ciubotaru Ianuș și Calancea Grigore, care la momentul comiterii infracțiunilor nu aveau împlinită vârsta de 21 ani, pe episoadele infracțiunilor comise în perioada anilor 2011-2012, erau aplicabile prevederile art. 79 Cod penal, cu modificările operate prin Legea nr. 163 din 20.07.2017 (în vigoare din 20.12.2017), care ținând cont de prevederile art. 10 Cod penal, prin efect retroactiv pot ușura pedeapsa inculpaților nominalizați.

7. Astfel, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel contrar obligațiilor prevăzute de art. 409, 413 - 418 Cod de procedură penală, nu a identificat aceste erori de drept și a omis să se expună asupra tuturor motivelor relevante, să corecteze erorile și a adoptat soluția în speță, fără a clarifica aspectele esențiale descrise supra, prin ce a fost afectată soluția adoptată, or hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, precum și au fost încălcate principiile prezumției nevinovăției și egalității armelor a părților în proces, garantate de art. 6 CEDO, și astfel recursurile ordinare declarate în speță urmează a fi admise, iar decizia instanței de apel casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

7.1. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursurile declarate, nominalizate în prezenta decizie, să țină cont de toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală și jurisprudența CtEDO.

8. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpatului Graur Constantin, de către avocatul Negru Olesea în numele inculpatului Malițov Semion, de către avocatul Bordian Radion în numele

inculpatului Calancea Grigore și de către inculpații Ciubotaru Dumitru, Ciubotaru Ianuș, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, în cauza penală privindu-i pe **Graur Constantin Xxxx, Ciubotaru Ianuș XXXX, Ciubotaru Dumitru xxxx, Calancea Grigore Xxxx, Malițov Semion Xxxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **08 august 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

Cobzac Elena